Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehleschanu.

Maksa ar peesuhtischanu par pasti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
bes Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Maksa bes peesuhtischanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
bes Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
bes Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
bes Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weesis.

Mahjas Weesis teek isdots festdeenahm no plkst. 10 sahkot.

Maksa par sludinaschanu:
par weenas flejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 8 kap.

Redakzija un ekspedizija Rigâ, Ernst Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

34. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku.

№ 33. Sestdeen, 19. augustâ. 1889.

Mahjas Weesi ar Peelikumu war pastellet un **sludinajumus** nodot **Rigâ, pee Petera basnizas.** Bes tam „Mahjas Weesi" war wehl pastellet bes daudz peenemschanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilsehtâs, kà **Jehsis:** Peterson k. bodê; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Rujenê:** J. Alksne k. grahm.-bodê; **Limbaschôs:** D. Uhder k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Besthorn k. grahm.-bodês; **Bauskâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Besthorn k. grahm.-bodê; **Wentspilî:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Ulstin k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talsôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un bibliotekâ un Wolantschewski k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann k. weesnizâ; **Sabilê:** Ginter k. weesnizâ. Tad wehl „Mahjas Weesi" war apstellet pee saweem zeen. draudses mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihwereem, kurus mihli lubdsu, tahdas apstelleschanas laipni preenemt.

Politikas pahrskats.

Wahzija. Wahzu keisars un keisareene, kà isgahjuschâ numurâ sinojam, apmekleju Strassburgu, kur wini tika loti sposchi sanemti. Pehz sawa apmeklejuma keisars peesuhtijis tureenas pawalstes pahrwalditajam firstam Hohenlohem rakstu, kurâ keisars issaka sawus un keisareenes pateizibu par sposcho sanehmumu, kas bijuse daudz sposchaka, neka wini to sagaidijuschi un zerejuschi. Schahds sanehmums gaischi peerahdot, ka Elsasu un Lotringu apdsihwojot prahtigi pawalstneeki, kas arweenu stipraki peeslejotees sawai Wahzu tehwijai. Scha raksta beigâs keisars firstam Hohenlohem pawehlejis, to rakstu issludinat.

Berlinê scho pawasari un wasaru starp daschadeem amatneekeem iszehlahs tà sauzamee streiki (atrauschanahs no darba). Galdneeki, namdari, muhrneeki, maiszepji, rehdneeki (sedlineeki) un ziti amatneeki atrahwahs no darba, lai zaur to eeguhtu leelaku algu, bet tikai panahza leelaku postu. Kà ne bes eemesla domajams, tad schahdi streiki zehluschees zaur sozialdemokratu musinaschanu un kuhdinaschanu; tomehr amatneeku nemeeriba rahda, ka tee ar sawu pelnu Berlinê naw ar meeru, kas atkal us to norahda, ka par daudz amatneeku sapluhduschi Berlinê un tadehl pelna masinajusehs.

Dahnija. Ka sinams, tad Pruhsija ar Dahniju sawâ laikâ karodama, Dahnijai atnehma diwas pawalstes Schleswigu un Holsteinu. No ta laika pastahw Dahnijâ naidiga partija pret Wahziju. Schi partija, kà kahda tureenas awise sino, wehl arweenu zerot, ka reis atdabuschot sawas atrautàs, augscham minetàs pawalstes, un sawas zeribas leekot us to laiku, kur Wahzija sahkschot kahdu leelu karu. Kahda zita awise, us schihm zeribahm sihmedamahs, saka, ka tahs esot aplam, jo Dahnijai wajagot labu draudsibu usturet ar Wahziju. Ja Wahzija tiktu sakauta, pahrwahreta, tad ari Dahnijas pehdejà stundina bahschot peenahkuse. Dahneem wajagot nopeetni sawu stahwokli apswert, kahdâ wini tagad atrodotees, un tad skaidri to israhdit, lai kaiminu walstis skaidri sinatu, kas winahm no Dahnijas turams un sagaidams.

Franzija. Kà sawâ laikâ daschi politiki paredseja, ka Parises isstahde stiprinaschot tagadejo republikas waldibu, tà tas tagad ari peerahdijees. Republikas presidents Karno tagad tà sakot no tautas teek us rokahm nests, wisur, kur winsch parahdahs, winam lauschu pulki usgawile. Kahdu laiku atpakal baidijahs, ka Bulanschê's tikai nesazel nemeerus, ka ne-apgahsch republikas waldibu un lihds ar to ne-isjauz wisu nodomato isstahdi; bet wehlak israhdijahs, ka schahdas bailes bijuschas bes pamata. Bulanschisms schim brihscham pa leelakai dalai beigts. Bulanschê's ar saweem beedreem no Franzijas aisbehdsis un laikam wairs ari nenahks atpakal, lai gan daschi no wina peekritejeem winam dod schahdu padomu. Tagad gandrihs jaschaubahs, waj Bulanschê's jel reis kad bija eeguwis ihstu tautas mihlestibu, winsch sew, kà leekahs, peekritejus ar naudu tikai buhs nopirzis. Us scho apstakli ari kahds Franzijas walstswihrs norahdijis. Preeksch Franzijas tas ari buhtu par swehtibu, kad Bulanschê's reis buhtu pawisam isspehlejis sawu politisko lomu. Katrs meera trauzetajs ir katrai walstij par postu un tahds trauzetajs ir Bulanschê's.

Italija. Româ 18. (6.) augustâ bija isliktas us kolonas laukuma sprahgstoschas bumbas, kas sprahgdamas daschus zilwekus eewainoja un laudis wispahrigi istrauzeja. Daschas awises gan issazija domas, ka schihs bumbas esot islizis kahds prahtâ juzis zilweks, tomehr zaur polizijas ismeklejumu leekahs bumbu likschana stahwot sakarâ ar pretwaldibneeku jeb anarkistu rihkoschanos. Kahdu strahdneeku apzeetinadama, polizija nahza us pehdahm kahdai pretwaldibneeku sabeedribai, kura nosauzahs par rewoluzijas sabeedribu.

Bulgarija. Bija sinas ispaustas, ka Bulgarija pasludinaschot sawu walsts patstahwibu jeb neatkaribu tai deenâ, kad prinzis Ferdinads preeksch diweem gadeem nosehdahs us Bulgarijas trona. Bet schi deena ir pagahjuse un nekahds pasludinajums naw notizis; warbuht ka tas wehlak noteekahs. Us scho leetu sihmedamahs, kahda politiska awise saka, ka Bulgarija nedaritu prahtigi, ja wina liktu issludinat sawu ne-atkaribu, proti ka esot pahtstahwiga walsts. To daridama, wina pahrkahptu Berlines nolihgumu un sanahktu nopeetnâ naidâ ar Turziju. Tahds Bulgarijas solis waretu leelas jukas sazelt.

Turzija. Apmeerinaschanas darbi Kretas salâ neleekahs wis tik ahtri isdodoteees, kà to eesahkumâ daschi zereja. Jauneezeltais Turzijas waldibas weetneeks Kretas salâ, Schakirs-paschà gan wisu dara, lai meerâ waretu iszehluschàs jukas islihdsinat, tomehr winam daschadi kawekli stahjahs zelâ, kas tik ahtri un weegli naw wis pahrwarami. Leekahs, ka weetahm wajadsejis kertees pee kara-eerotscheem un asinis bija jaislej. Wismasakais us tam sihmejahs kahda telegrafa sina, kas atnahkuse no Atenas. Pehz schihs sinas esot pee Sospelajonas bijuse sihwa kauja starp Turku kara-pulkeem un nemeerneekeem. Kahds isnahkums schai kaujai bijis, par to wehl nekahdas sinas naw atnahkuschas.

Asija. Kihnâ ir nodomajuschi buhwet pirmo dselsszelu. Kà pats par sewi protams, tad Kihneeschi schahdam nodomam ir preti, kà tas weetahm ari parahdijahs Eiropâ, kad tur pirmos dselsszelus sahka taisit. Daudsi baidijahs, ka zaur dselsszeleem nepasaudetu darbu un tamlihds maisi. Wehlak israhdijahs, ka schahdas bailes bijuschas bes ihsta pamata. To ari Kihneeschi dabuhs peedsihwot; bet schim brihscham, kà sazijam, wini wehl leeli pretineeki buhwejamam dselsszelam. Zeresim, ka ar laiku ari isdosees dselsszelus buhwet Kihnâ.

Wehstules un sinojumi.

(„Mahjas Weesa" originalas korrespondenzijas).

No Launekalna mums raksta: Weena zilweka nahwe ir otra maise, tapat tas tagad parahdahs pee Rigas-Pleskawas schosejas, kura tika 1847. gadâ eesahkta buhwet, bet leelajâ Kreewu-Turku karâ un naudas truhkumâ, kas no 1853. lihds 1856. gadam pastahweja, gluschi apstahjahs, kur triju gadu laikâ nekas netika darits. Kad schis kara-laiks beidsahs, tad atkal pamasam tapa tahlaki strahdats, tà ka jaw 1859. gadâ darbi bija pa dalai beigti un braukschanu wareja maja mehnesî eesahkt no Rigas zaur Zehsim un Wesalanku us Pleskawu. 24. majâ 1859. gadâ inscheneeri von der Pahlen un Kreutzer kungi, kà ari Widsemes ritterschaftes aprinka suhtnis G. v. Transehe-Roseneck kungs, scho schoseju atklahja braukschanai. 29. majâ pirmais dileschanss eesahka sawu braukschanu no Rigas us Pleskawu, pirms ar 10 un wehlak ar 6 sirgeem, kurâ dileschansâ wareja 8 lihds 10 zilweku sehdet. Konduktori bija no Pruhscheem peenemti, kuri mahzeja mahksligi misina ragu puhst, tuwakam pastam sinu dodami. Wisi schee ragu puhteji sapelnija labu naudu un beidsot pehz trijeem gadeem zits palika par muischas pahrwaldneeku, zits par nama ihpaschneeku pilsehtâ. 5. junijâ 1859. gadâ Widsemes landmarschals A. v. Oettingen kungs brauza apskatit scho jauno schoseju, pee Widsemes peederigos pasta namus un sirgus un sawu labpatikschanu isteiza. Tad nu braukschana pilnâ spehkâ eesahkahs, katrâ pastâ bija 70 lihds 80 sirgu preeksch braukschanas un pastahweja 3 gadi. Kad 1861. gada beigumâ atklahja Rigas-Dinaburgas dselsszelu, tad laba dala zelineeku no schosejas atkrita un sirgu skaitlis tika us 16 pamasinats, kamehr atkal wehl tee par daudz parahdijahs un pehdigi tikai 8 sirgus atstahja, ar kuru skaitli ir tagad wisa braukschana pilnigi pabeigta, tà ka reti ween kahdu wesumu brauzeju war dabut redset. Wisa zelineeku braukschana ar pasta sirgeem pa schoseju ir pastahwejuse pilnus 30 gadus un pirmajâ laikâ no Peterburgas daudz pee Keisara pilsgalma peederigi augsti kungi ir scheit zelojuschi, par peemehru Deewa meerâ dusoscha Tronamantneeka Nikolaja Aleksandrowitscha switas, ekipaschas un sirgi, zelodami us Leepajas peldu weetu, kà ari ahrsemes Meklenburgas-Strelizas herzogs. Tas nu wiss ir kà sapnis pagahjis un nekas wairak naw no ta atlizis, kà ween scha notikuma atmina.

Zaur scho zelu pahrmainischanos braukschanâ taps krodsineekeem us schosejas weena dala pelnas panemta, wini to kontraktâ nosazito renti nespehs muischas ihpaschneekeem maksat, buhs laikam kahda dala ja-atlaisch, ka waretu us preekschu tahlak dsihwot ar godu.

Tagad teek telegrafa drahtes no stabeem nonemtas un us jaunu kalposchanu pee dselsszela stabeem peesprausta. Mescha putni par scho schosejas telegrafa triju drahschu tihkla nonem-

Feletons.

Neta goda deena Dundagâ.

II.

Isgahjuschâ numurâ kahdas ihsas sinas pasneeguschi is Ernsta Dünsberga tehwa dsihwes gahjuma, ari kahdu wahrdu sazisim par winu kà rakstneeku un dsejneeku, lai gan schim noluhkam tikai mas telpas waram schoreis isleetot. Garu muhschu peedsihwodams un tschakli rakstidams, Ernsts Dünsbergs no wiseem Latweeschu rakstneekeem (wismasakais lihds schim) wiswairak rakstus sarakstijis, no kureem wisi wehl naw drukâ nahkuschi. Wina raksti, pa dalai pascha sazerejumi, pa dalai tulkojumi, ir peeskaitami wisi pee tà sauzameem populareem (tautai saprotameem) raksteem, un tapehz winsch ar sawa gara raschojumeem un rakstneeka spalwas darbeem daudz palihdsejis pee lasitaju isglihtoschanas, pee prahta zilaschanas un gaismas isplatischanas starp saweem masak mahziteem tautas brahleem. Tas wina leelakais nopelns.

Pats mas skolas mahzibas baudijis, winsch sawu sinaschanu paplaschinaja zaur paschmahzischanos, ne-apnizis un nepeekusis gubras grahmatas lasidams un is tahm mahzidamees. Wisu ko bija eemahzijees un kas winam islikahs tautai derigs, to winsch pahrtulkoja Latweeschu walodâ, lai ari teem, kas zitas walodas neprot, buhtu pee-ejami paschu walodâ rakstu par daschadahm sinatnehm. Kad paskatamees us wina rakstu daschadibu, tad newaram atturetees no apbrihnoschanahs, ar ko wisu muhsu, tagad jaw sirmais rakstneeks naw sawâ muhschâ nodarbojees, gan ar wehsturi, etnografiju, mitologiju, poesiju u. t. pr.

Winsch ari kà Latweeschu dsejneeks ispelnijahs no Deewa meerâ dusoschà Keisara Aleksandra II. sewischki pagodinaschanu. Tas bija tà: 1865. gadâ muhsu Augstajam Keisara Namam usnahza leelas skumjas, ka nahwe nonehma Keisara wezako dehlu Tronamantneeku Zesarewitschu Leelkuasu Nikolaju Aleksandrowitschu. Wisa walsts par to gauschi sehroja. Dünsbergis pa to laiku dsihwoja Rigâ par skolotaju. Winam ari tas gahja tà pee sirds, ka sadsejoja labi pagaru gaudu-dseesmu*) miruscham Tronamantneekam par peeminu un to peesuhtija Augstà Keisara Namâ ministrim grafa kungam Adlersbergim, ar pasemigu luhgumu, ja tas waretu tà notikt, scho dseju pasneegt Keisara Majestatei. Augstizeenigais grafa kungs, sinadams, ka Keisara Majestate neprot latwisku, usnehmahs to gruhto darbu, wisu to garo dseju pahrtulkot wahzisku un tad lihds ar originalu pasneedsa Keisara Majestatei. Keisara Majestate to dseju Wisschehligi peenehma un usdewa ministrim grafa kungam Adlersbergim Keisara wahrdâ aisrakstit Dünsbergim pateizibas rakstu.

Bes schihs Wisaugstakas pateizibas issazischanas Dünsbergis ari zitas pagodinaschanas peedsihwojis. Lai peemehram peeminam: „Rigas Latweeschu Beedriba" winu 1870. gadâ usnehma par sawu godu beedri; tad „Latweeschu draugu beedriba" winam peespreeda goda algu par wina „Lapsas Kuhminu".

*) Schi gaudu dseesma drukata Rigâ pee Ernst Plates ar wirsrakstu: „Swehta gaudu peemina loti mihlotam un Augsti zeenigam Krona-mantineekam, Leelfirstam Zesarewitscham Nikolajam Aleksandrowitscham.

Wihrs, kam tahdi nopelni, kahdi Dünsbergim, gan wareja zeret, ka wina 50-gadu jubileju nepaliks bes eewehroschanas; bet ka buhs tik leelisku peedalischanahs, tik daudz laimes wehlejumu un pagodinaschanas pahrsteigumu, to neweens nebija nedz domajis nedz zerejis.

Jaw wakarâ preeksch swehtku deenas bija daschi weesi eeraduschees un wisu weesu skaits paschâ jubilejas deenâ sneedsahs pahri par diwi simteem. Ratu un kareeschu rinda swehtku brauzeenam us basnizu bija wairak neka puswerstes gara. Diwi skaisti goda wahrti bija uszelti, weenejee tur, kur zelsch nogreeschahs no leelzela us Kubeles skolu, un otrejee paschas Kubeles skolas preekschâ. Swehtku brauzeenam papreekschu jahja tschetri balti gehrbuschees jaunekli, behrôs kumelôs sehdedami un baltsarkanus karodsinus turedami.

Wisus swehtku weesus un swehtku dahwanas tikai ar wahrdu peeminet schinî weetâ un reisâ nespehjam, tikai wispahrigi kahdus wahrdus sazisim.

Pirmajâ weetâ lai minam, ka Tehrbatas mahzibas apgabala kurators, geheimrahts Kapustina kungs, kà ari tautskolu direktors Pakrowski kungs bija jubilaru pagodinajuschi ar saweem laimes wehlejumeem. Dundagas dsimtskungs, barons Osten-Sackens lihds ar laimes wehlejumu bija atsuhtijis Schnorr'a „Bibel in Bildern". Dundagas pagasta skolotaji no sawas puses pasneedsa kà swehtku dahwanu skaistu albumu, ar sawahm paschu un sawu kundschu fotografijahm.

Rigas Latw. Beedribas wahrdâ tahs preekschneeks Grofswalda kungs apsweizinaja gawilneeku pahri, nolasija adresi, kurâ bija mineti jubilara nopelni. Talsu Sadraudsigas Beedribas wahrdâ Meiera kungs apsweizinadams gawilneekam pasneedsa goda beedra sihmi, selta sprahdsi. Jelgawas Latweeschu beedriba lihds ar laimes wehlejumu sinojumu, ka gawilneeks usnemts par goda beedri.

Bes scheem apsweizinajumeem no beedribu puses, nahza wehl daudz sweizinajumu no wisahm malahm un pusehm, gan no skolotajeem, gan no ziteem, kuru starpâ daschs Latweeschu tautai labi pasihstams wahrds minams. Laimes wehlejumus starp ziteem ari bija suhtijuschi Fr. Brihwsemneeks, mahzitajs K. Kundsinsch, Kr. Woldemars un Kr. Barons, Dr. Butuls is Milangarê, kur tanî brihdi bij aiszelojis.

No skolotajeem, kas bija sweizinajumus peesuhtijuschi, lai buhtu mineti: Leepajas Kreewu walodas kursu apmekletaji skolotaji, un no Siguldas Kreewu walodas kursu apmekletaji skolotaji, kà ari Wentspils apgabala skolotaji.

Daudz bija to laimes wehletaju, no kureem tikai masu dalinu spehjam peeminet.

Paschi swehtki tika leelisku swineti, eewehrojamas runas tika runatas, omuliba un sirsniba wisur parahdijahs. Ar wahrdu sakot swehtki bija tahdi, kahdus reti jo reti dabum peedsihwot.

Sawu ihsu swehtku aprakstu beigdami, nowehlam godatam gawilneeku pahrim wehl daudz gadu peeredset spirgteem un weseleem.

Lai schihs rindinas beidsahs ar Dünsberga tehwa pascha dseesmas wahrdeem:

Braukschana pa dsihwibas juhru.

Zilweks, ja gribi tu drosch' zaur wehtrainu dsihwibas juhru
Zaurbraukt scheitan un drosch cebraukt meer'-ostâ pehz:
Tad tu, kad wehjs ar wilneem tur spehlejahs, nepalec, lepnis,
Redz, kad auka jaw grahbj, sirds un duhscha tew suhd!
Wihra tiziba lai taws airis un zeribas enkurs;
Juhras breesmahm tee zaur' wedihs us semi tew' pehz.

schanu preezasees un leelâ mehrâ wairosees, jo wini lihdſ schim daudſ simteem katru gadu, skreedami zaur peedurschanos sawu nahwi atrada. Tajôs gadôs, kamehr te dsihwoju, esmu daudſ rihtôs wasaru un seemu atradis rubenus, slokas, strasdus un zitus putnus pa dalai pusdsihwus, pa dalai miruschus uſ semes gulam; ko pats nesanehmu, to suns no sneega iskasija.

Lauku raschojumi scho gadu pirmajâ galâ behdigi parahdijahs, it ihpaschi lini, kur wisa zeriba bija suduse, bet tagad paldees Deewam wisas weetas war ar preeku usskatit: wasaras labiba ir pilnâ garumâ peenehmusehs, rudsi un kweeschi (puhri) ir koti labi auguschi un breeduschi, ari no rijahm labu mehru un swaru isdod, kà reti ween peeredsets, tadehl zik ween eespehjams, wajadsetu uſ pahru gadeem sehklu nolikt. Lini, kas agraki sehti, ir jaw gatawi un top daudſ daschâs weetâs no tschaklahm rokahm pluhkti. Dascham semkopim, kas pirmajâ laikâ nepeespeedahs, tagad ir wehl ar seena darbu jazihnahs. Pehdejâ laikâ ir papilnam leetus bijis, zaur ko ir daudſ seena palizis gubâs, kas ilgojahs pehz kahdas sausas stundinas, kur waretu iswehsinatees, un pehz nolikschanas schkuhni. Wispahrigi nemot sahle bija puslihdſ labi auguse un peetiks gan pahrtikai; ari wasaras labibas salmi buhs pilnigi, tadehl baribas truhkums nebuhs, lai tikai Deews dod zilwekeem un lopeem labu weselibu. Sente preeksch rudsu sehschanas ir sagatawota un gaida uſ sehjeju, bet daudſkahrtigâ leetus dehl ir dascha weeta par slapju un buhs tur pa ezeschahm jasehj. Redsehs, ko laiks rahdihs — zilweks domà, Deews dara!

M. W.

No Mengeles mums raksta: Swehtdeen, 30. julijâ, Mengeles kapôs tika notureti kapu swehtki. Laiks bija ihsti jauks. Laudis bija sanahkuschi koti daudſ; tee bija nahkuschi neween no paschas Mengeles, bet ari no apkahrtejeem pagasteem un pat no attahlakahm draudsehm. Mahzitajs zeen. Schrödera kungs sazija spehzigu, pee sirds ejoschu sprediki. Eewehrojams schinîs kapu swehtkôs bij tas, ka sche sanahkuschais milsigi leelais kauschu pulks isturejahs koti klusi un peeklahjigi, usmanigi klausidamees deewwahrdus. Zik nepeeklahjigi tas ir, kad daschi schahdus kapu swehtkus usskata par satikschanahs atgadijumu, kà to daschâs weetâs esmu eewehrojis, kur tad pa deewwahrdu laiku noteek staigaschana un sarunaschanahs, zaur ko tahdi kaitè neween paschi sewim, bet trauze ari zitus, deewwahrdus klausitees. — Schos kapu swehtkus puschkoja weetejais kreetnis wihru koris ar diwi loti jaukahm, sirdi pazilofschahm dseesmahm.

P. Grihslinsch.

Iſ Walsts galwas pilsehtas.

Peterburgâ. „Wald. Wehstnesis" sino, ka Keisaru Majestates ar Keisarisko Augstibu Tronamantneeku un ziteem Augsteem behrneem 14. augustâ pulksten 6 pehz pusdeenas aiszelojuschi uſ Kopenhagenu.

Par Wisaugstako smotru gwardu medneeku komandahm un winu wingroschanai Krasnoje selâ 9. augustâ, „Graschdanins" pasneedſ schahdu aprakstu: Ap pulksten 5 pehz pusdeenas Keisara Majestates atstahja pili, dodamees ratôs uſ Dudermuischas widejo esaru, kur medneeku komandas bija sapulzetas un, pahrbraukuschi par tiltu uſ esara otru malu, iskahpa iſ rateem tanî weetâ, kur 23. kahjneeku diwisijas medneeku komandai blja ja-eet pahri. Te atradahs ari Melnkalnes knass Nikolajs, Meklenburgas Schwerinas leelherzogs ar laulatu draudseni Anastasiju Michailownu, Keisara Familijas lozekli un augsti weesi, tapat ari militarswitas personas un ahrsemju militar-agenti. Pehz dotas komandas, tuhlit no otra krasta kahdi saldati, apgehrbti wisâ kara munizijâ un ar slintehm, metahs uhdenî, rokâ turedami auklas, kuru weenu galu peestiprinaja otrâ krasta malâ. Pee schihm auklahm turedamees, tad wisa medneeku komanda pahrpeldeja par esaru. Reisâ ar to, zita dala pahrbrauza esaru uſ ahdas maiseem un muzahm. Pahrbraukschana notika ahtri, pehz kam komanda tika suhtita uſ ofizeeru schaujamàs skolas lehgeri, kur wingroschana noteek. Keisara Majestates ar augsteem weeseem ari nobrauza turp. Sche nu gwardu kahjneeku un jahtneeku komanda israhdija sawu weiklibu wingroschanâ. Komandas laudis lehza par daschadeem schkehrschleem un augstumeem, ahtri pahrskrehja par schauru balki, pahr leelu grahwi pilnu uhdens, rahpahs kà muschas uſ augstu torni, pee kam bija gehrbti pilnâ zeła uswalkâ, ar ranizu un slinti. Tad metahs iſ torna logeem, 2½ arschinu atstatumâ peekerdamees wirwei, pee kuras tad nolaidahs semê no koti leela augstuma. Ofizeeri wisur gahja ar labu preekschsihmi pa preekschu. Ihpaschi aisgrahboschi bija skatitees, ka ofizeeri metahs iſ logeem no koti leela augstuma un tika no sawas komandas saldateem uskerti rokahm. — Pehz tam komandas laudis lehza pahr leeleem grahwjeem un lihda slehpschus lihdſ noteiktai weetai; ari isdarija dueleschanos ar bajonetehm un sobeneem. Keisara Majestate reisu reisahm issazija pateizibu medneeku komandai par duhschibu un weiklibu. — Pehz gwardu medneeku komandas, schturmi isdarija 23. kahjneeku diwisijas medneeku komanda, kuras laudis ahtri uskahpa torni. — Pehz gimnastikas pabeigschanas, gwardu komanda sehdahs sirgôs, uſ kureem usrahpahs ari kahjneeku komanda, tà ka uſ katra sirga bija pa diwi jahjejeem. Uſ dotu sihmi schi komanda schigli aislaidahs pahr wideja esara tiltu, pa zelu, kas wed uſ awangardes (preekschpulka) lehgeri, pee Dudermuischas leelà esara, kur jahjeji nolehza no sirgeem, un tad, sirgus peeleekuschi pee semes un paschi aiſ teem paslehpdamees, sahka schaut iſ slintehm uſ eedomato eenaidneeku, otrâ esara malâ. Kahjneeki, kas bija zeła uswalkâ, ar ranizu mugurâ, saweltu mehteli un slinti, azumirkli eelehza uhdenî un dewahs (lihdſ kruhtim uhdenî) uſ salinu, kur peegreesa un peepluhza sew needres, iſ kurahm ahtri pataisija sew wihschkus un uſ teem pahrpeldeja uſ otru krastu, pee kam teem zelâ wehl bija jaschauj uſ eedomateem eenaidneekeem, kas laiwâs tuwojahs. Malu sasneeguschi, wisi israhpjahs uſ krasta, — pirmais ofizeers, saldati winam pakal; uſ gihmjeem neredſ nekahda noguruma; wisi mundri un labâ duhschâ. Keisars pateizahs komandai un leek skreeschus dotees uſ sagatawotu ehku, kur sasilditees un issusinatees. Ahrsemes weesi skatijahs uſ wisu ar leelu wehribu: jo te Kreewu saldats atkal parahdija, ka winam nekas naw ne-eespehjams.

Leelkunsa Nikolaja Nikolajewitscha Wezakâ Snamenskojas pilî (pee Peterburgas), kà Peterburgas awises sino, schinîs deenâs nosagtas diwi brilantu broschas, 6000 rbl. wehrtibâ.

Redekas pahrskats par notikumeem Baltijâ.

Baltijas domenu pahrwaldneeks A. Narischkina kungs uſ mehnesi atwalinats uſ walsts widus gubernahm.

Widsemes gubernators, generalleitnants Sinowjew kungs, kà pagaidu gubernas-komitejas presidents preeksch teesu reformas eeweschanas, islaidis „Widſ. gub. awisês" schahdu usaizinajumu:

Widsemes teesu eestahschu reorganisazijas laikam tuwojotees, preeksch tahdu weetejo eedsihwotaju listes sastahdischanas, kas wehlahs un kam teesiba eenemt eezirkna un goda meerteesneschu, tapat ari meerteesneschu sapulzes preekschsehdetaju amatu, Widsemes gubernatora ekselenze wisas minetàs personas, usaizina, tuhlit pasinot par sawu wehlejumos eenemt tahdus amatus, pee kam dsimtmuischneekeem japeeteizahs pee aprinku deputateem: Rigas aprinkî — pee M. v. Sivers kunga Skrihwerôs; Walmeeras aprinkî — pee barona v. Mengden kunga Kipenê; Zehsu aprinkî — pee v. Vegesack kunga Lobergâ; Walkas aprinkî — pee barona Kampenhausen kunga Ilsenê; Tehrbatas aprinkî — pee v. Sivers kunga Fridholmâ; Werowas aprinkî — pee barona Staël kunga Auzenê; Pehrnawas aprinkî — pee barona Pilar kunga Saugâ; Wilandes aprinkî — pee v. Helmersen kunga Waidomâ; Sahmsalâ — pee weetejà muischneeku preekschneeka; semneekeem — weetejâ draudsesteesâ; pilsehtu eedsihwotajeem — pee sawas pilsehtas galwas, un personahm, kas nepeeder pee minetahm schkirahm, japeeteizahs pee aprinka preekschneeka. Peeteizotees japeesihme, kahdu no augschâ mineteem amateem reflektants wehlahs eenemt, kahdâ mahzibas eestahdê ir beidsis kursu un eeksch kam pastahw no likuma prasitais mantas zens.

Teesibu, listê tapt usnemtam, pehz likuma (5. p. nolikumâ par teesu eestahschu reorg.), bauda personas, kas

1) ne masak kà 25 gadus wezi;
2) dabujuschi mahzibu augstakâs waj widejâs mahzibas eestahdês un isturejuschi peenahkoschu eksamenu, waj ari deenejuschi ne masak kà 3 gadus tahdôs amatôs, pee kuru ispildischanas wareja eeguht praktiskas sinaschanas teesleetu weschanâ, un
3) ja pee tam wineem pascheem, waj winu wezakeem, waj seewai ir weenâ no Baltijas gubernahm muischa waj semesgabals ne masak kà 300 desetinu leelumâ, waj ari
4) ja wineem pascheem, waj winu wezakeem, waj seewai, ir kaut ari zitâs un daschadâs gubernâs, diwreis tik daudſ semes, zik teek prasits preeksch zelschanas teesibas aprinka semstibas sapulzês (Wispahr. gub. eestahd. 1839. art. 1. p.) waj zita nekustama manta, ne masak kà 15,000 rbl. wehrtibâ, waj ari pilsehtâs nekustams ihpaschums, kas nowehrtets preeksch nodoklu nemschanas: galwas, pilsehtâs ne semak kà uſ 6000 rbl. un zitâs pilsehtâs ne semak kà uſ 3000 r.

Teesibu, eenemt meerteesnescha amatu pehz 4. p. minetàs wezako nekustamas mantas, bauda ne-atschkirti dehli tikai tad, ja no wisas schihs mantas uſ winu dalu kriht ne masak kà schinî punktâ (sk. teesu likumu 20. art.) nosazits.

Preeksch nekustama ihpaschuma leeluma un wehrtibas apleezibas (13. art. peelik. pee 1817. art. II. sehj. I. dala) peeteek aprahdijuma, kursch parakstits waj no pascha ihpaschneeka waj ari wina pilnwara, un kas apstiprinats waj no weetigàs polizijas waj diweem kaiminu gruntneekeem.

Apteeku mahzeklu eksamenus, kà Tehrbatas mahzibas apgabala eksaminazijas komiteja issludinajuse, schinî gadâ noturehs 28. augustâ. Luhgumu raksti peelaischanas dehl pee eksamena un wajadsigee papiri janodod kuratora kanzelejâ 25. un 26. augustâ, starp pulksten 2 lihdſ 3 pehz pusdeenas.

Par siwju bagatibas masinaschanos muhsu uhdenôs, kà „B. W." raksta, pehdejâ laikâ weenadi dsird suhdsamees, pee kam schai siwju masinaschanai par wainu leek swejoschanu smalkazaineem tihkleem. Bet pee siwju isnihzinaschanas, neraugotees uſ daschu uhdenu weenmehr stipraku aissehreschanos un peeduhnoschanos, jaunakôs laikôs wisswarigako lomu spehlè uhdenu malas eerihkotàs fabrikas preeksch kihmisku weelu isstrahdaschanas. Juglas esars, kuram katrâ pawasarî zaur abahm Juglas upehm leels duhnu un smilschu daudsums top peewests, sawâ deenwidus dalâ gadu no gada weenadi stipraki peesehre, tà ka tagad, kur preeksch 20 gadeem wehl kahdu asi dsilsch uhdens bij, jaw it labas ganibas iszehluschahs, kuras ar laiku pahrwehrschahs plawâs. Pee tam upes grihwa weenadi tahlu esarâ eesteepdamahs, tagad jaw gandrihſ lihdſ „Sudraba salai" nonahkuse, tà ka swejoschana pehdejôs gadôs sche leela sekluma dehl gandrihſ nemaſ wairs naw eespehjama. Tapat no Juglas muischas „Feila" papiru fabrikas nahkoschais netihrais fabrikas uhdens zaur garaku grahwi, tek pee Bretschneidera muischinas esoschâ esara stuhrî. Zaur no fabrikas peenesto netihrumu nostahschanos schis esara gabals ar laiku pahrwehrtees duhnainâ smirdoschâ laukumâ, tà ka te reti kahda siws war usturetees. Tapat no papiru fabrikas, kas pee Lubanes leelzela pee masàs Juglas upes usbuhweta, istek netihrais fabrikas uhdens, kursch, tik lihdſ kà fabrikas turbina kahdas deenas nestrahda, kahdu wersti garo upes sahnuteku pahrwehrsch stipri smirdoschâ netihrâ schkidrumâ, tà ka te neweena siws ne-istur, isnemot daschu leelaku, kura rauga eetikt Juglas upê. Tà wehl isgahjuschàs nedelas beigâs, kur fabrikas turbina tika islabota, redseja wairak nosprahguschu siwju uhdens wirsû peldam.

Widsemes gubernas waldiba issludina „Widſ. gub. aw." Nr. 91 ministra pawehli, ka pehz tam, kad zaur Widsemes dselszeła atklahschanu pasta trakti tikuschi Widsemê pahrgrositi, ari furaschas un buhwmateriala doschanâ preeksch pasta stanzijahm wajadsejis eestahtees pahrgrosibai, pee kam uſ to tizis ihpaschi luhkots, ka lai attahlumi preeksch minetas furaschas un buhwmateriala doschanas pehz eespehjas buhtu masi. Jaunee nosazijumi ar nahkoscho gadu nahks spehkâ. Luhkojotees uſ to, ka daschas muischas un semneeku pagasti wehleschanu issazijuschi, lai schahdas furaschas un buhwmateriala doschanas buhtu ar maksu ik gadus naudâ isdaramas pehz no Widsemes gubernatora kunga apstiprinatas takses, — luhkojotees uſ to ir pasludinajumam peelikti diwi peelikumi, no kureem weenâ ussihmetas katras weetejas muischas un semneeku pagasta furaschas un buhwmateriala doschanas, kamehr otrâ peelikumâ atkal sihmeti scho doschanu weetâ aprehkinatee naudas maksajumi. Naudas maksajumi preeksch katra aprinka ir schahdi:

Rigas	apr. 3,600 r. 42 k.	4,956 r. 11 k.
Walmeeras	„ 3,271 „ 94 „	1,095 „ 63 „
Zehsu	„ 5,099 „ 40 „	7,808 „ 93 „
Walkas	„ 3,785 „ 06 „	3,814 „ 24 „
Tehrbatas	„ 4,930 „ 23 „	3,681 „ 72 „
Werowas	„ 2,459 „ 64 „	75 „ 94 „
Pehrnawas	„ 1,698 „ 25 „	1,774 „ 56 „
Wilandes	„ 2,894 „ 82 „	2,087 „ 20 „
Kopâ	27,739 r. 76 k.	25,294 r. 33 k.

No Stukmaneem sino „Rig. Tgbl." schahdi: Wisur ap scho laiku runà par plauju; tikai pee mums schis swarigais jautajums dewis weetu otram wehl swarigakam jautajumam — proti, muhsu zeła stahwoklim. Muhsu zelsch ir gala gabals no leelà peeweduma zeła iſ wisas Lejas-Widsemes uſ Rigas-Dinaburgas dselszeku; pa rudeni un seemu tur bes apstahschanahs brauz smagi peekrauti labibas wesumi. Schis tik ko 3 werstes garais zeła gabals no Stukmanu stanzijas lihdſ Krustpils robeschahm jaw zitadi rudenî, seemâ un pawasarî nelabaks nemaſ naw domajams. Bet scho gadu ir par traku. Pawasara pali tiltus pa dalai israustija un tagad rasi wehl gaida, lai rudens uhdeni paskalo wehl atleekas, tà ka wesums ar sirgu eegrauj wehl ari tahs. Pahrlaboschanas materials, paldees Deewam, gan peewests, jebschu to pastahwigais leetus ari eemaitajis. Pats zelsch nebuht naw aprakstams — 3 werstes jabrauz weeglôs wahgôs weselu stundu. Jaw gadeem pee wina pahrlaboschanas naw nekas darits, un slapjdrankî tas pahrwehrschahs par dumbru, kur apakschâ milsigi akmini braukschanu padara loti bailigu. Brihscham saimneeki gan usweduschi pa wesumam grants, bet tagad tas jaw sen wairs naw notizis. Kas uſ preekschu buhs, to lai Deews sasina.

No Siguldas. No tureenas „D. L." sino: Sche noturetee Kreewu walodas kursi, uſ kureem bij eeraduschees 49 skolotaji, tika slehgti 11. augustâ no rihta. Kursu wadonis P. Dadsischa kungs, kursus slehgdams garakâ runâ israhdija uſ teem labeem panahkumeem, kas sasneegti scha gada kursôs zaur eeraduschos skolotaju usziihtibu, un tapehz wisu kursu waditaju wahrdâ pateizahs skolotajeem par kreetnu istureschanos kà pret saweem peenahkumeem un mahzibas pasneedsejeem, tà ari zits pret zitu. Runas beigâs wadonis nowehleja, ka schi darboschanahs nahku par labu kà skolotajeem pascheem, tà ari wisai Latweeschu tautai un wispahrigi Kreewijai un zaur to jo augstak zildinatu muhsu Semes Tehwa godu. Pehz ta wisi klahtesoschee nodseedaja tautas himnu. Pulksten pusweenâ wisi kursu dalibneeki notureja kopmeelastu, uſ kuru ari bij eeraduschees knass N. Krapotkins, walsts wezakais Ertners un ziti walsts preekschstahwji. Pirmàs weselibas tika ussaugtas weetejàs muischas ihpaschneezei, knasenei Olgai Krapotkina kundzei, kas eeguwuse wispahrigu walsts zeenibu un pa wisu laiku greesuse uſ kurseem jo zeeschu wehribu, tos beeschi ween apmekledama. Pehz tam kursu dalibneeks, skolotajs Andermana kungs, wisu dalibneeku wahrdâ siltôs wahrdôs pateizahs kursu waditajeem par winu sekmigu darboschanos un laipnibu pret dalibneekeem un pasneedsa katram waditajam par peeminu pa gresnotai koka alus kannai. Uſ to kursu wadonis, pateikdamees, norahdija, ka kurseem gan bijuschi tik kreetni panahkumi weenigi zaur to usziihtibu, kuru pa wisu laiku parahdijuschi kursu dalibneeki, un tapehz ussauza wineem augstu laimi. Kursu skolotajs, Dinsberga kungs, usaizinaja dalibneekus nodseedat augstu laimi pagasta preekschstahwjeem, kas tik laipni isturejahs pret kurseem, gan telpas nowehledami. Kad pehz tam kursu skolotajs Dinstmana kungs bij nowehlejis, lai arweenu jo wairak usplauktu satiziga sadraudsiba starp tautas isglihtoto kahrtu skolotajeem, kuru starpâ ta weenadi ween pastahwejuse, un klahtesoschee ussaukuschi trihskahrtigu urà, — tika ussauktas augstas laimes skolu inspektoram Grawischa kungam, kurâ tik tehwischkâ wadibâ skolas warot tik plaukt. Beigâs knass Krapotkins usaizinaja klahtejos istukschot glahses uſ wispahrigu skolotaju labklahschanos, kurus winsch te teescham eemahzijees zeenit. Wehlak nahza dseedaschanas un daschdaschadas rstnas, un ilgu laiku wehl pawadija wisi dalibneeki omuligâ sadsihwê un jautrâ sarunâ.

Peipusa esars. Par siwju masinaschanos Peipusa esarâ „Rev. Beob." raksta: Tikpat behdigi, kà ar Wirzjerwu, stahw ar Peipusu, kur tas wehl jo gruhtaki sajuhtams, tadehl ka sche dsihwo tuhkstoscheem zilweku, kas pahrteek weenigi no swejas. Siwju daudsums pehdejôs 10 gadôs tik leelâ mehrâ masinajees, ka kautini beeschi ween nesina, kà sawu dsihwibu dsihdinat. Kad Wirzjerws wehl atmet swejneekeem wismasak paschu teesu, tad Peipusa swejneekeem beeschi preeksch sawa galda japehrk sahlitas juhras siwis. Taîs laikôs, kad Peipus wehl wareja attaisnot „siwju bagata esara" nosaukumu, peekrastês iszehlahs daudſ sahdschu, sewischki Kreewu nometnes (kolonijas); scheem bija japahrteek, tadehl ka teem peedereja maſ waj nemaſ semes, weenigi no esara, kas tos ari nekad ne-atstahja bes pawalga. Peipus ir publifks esars, tas ir, uhdens nepeeder sewischkeem, sinameem ihpaschumeem, kà tas mehdſ buht pee masakeem esareem, jo klahtejeem gruntneekeem ir weenigà swejas waj ihpaschuma teesiba lihdſ 3 werstehm no krasta, aiſ kurahm katram, kam patihk teesiba swejot. Tadehl ari naw nekahda usraudsiba eespehjama. Kad swejneeki jaw labu laiku bij weduschi isnihzinaschanas karu ar daschadeem rihkeem, to starpâ ar masazaineem tihkleem, ar kureem wini issmehla wismasakàs siwtinas, wihri, kà akademikis Behrs bija greesis wehribu uſ schahdu saimneezibu un seschdesmitôs gadôs isgahdajis likumu, kas nokahrtoja sweju. Schim likumam buhtu bijuschi panahkumi, ja wina ispildischanas usluhkotaji labaki buhtu ispildijuschi sawu peenahkumu. Tikai Igaunijâ, kurai peekriht ap 30 werstehm Peipusa krasta, semes polizija luhko uſ likuma stingru ispildischanu un ta bija noleegusе swejot ar sihkaztinu tihkleem; tomehr Widsemneeki strahdaja ar scho rihku meerigi tahlak, jebschu ari wineem tas bija noleegts; Peterburgas gubernas swejneeki turpretim, kà schejeeneeschi apgalwoja, neka ne-esot sinajuschi par kahdu aisleegumu. Preeksch kahdeem 15 gadeem schejeeneeschi luhdsa atlauju ari pa seemu swejot kihschus, un tee dewa nelabâ slawâ stahwoscham мутникъ'am (sihkatschu tihklam) zitadu wahrdu un wineem atlahwa swejot ar tihkleem, kureem pehz likuma nosazits atschu leelums. Peedsihwojumi peerahdijuschi, ka ari schee tihkli

wehl par beescheem; jo kad ari Jgaunu semneeki newilka tik bagatus lomus, kà ar masazaineem tihkleem, tad tomehr tee isswejoja beesgan masas siwtinas.

Kihschu sweja, kura zitadi ne-isdodahs, kà ar sihkazaineem tihkleem, buhtu atkaujama tikai no maja sahkuma lihds septembra beigahm. Jo tiklihds sneegs uskritis un uhdens wirsus atauksstejees, leelakas siwis dodahs wairak dsiłumôs, un мутникъ jeb мережка, kas slauka dibenu, iswelk atkauto kihschu weetâ, gandrihs tikai 3 lihds 6 zollus garus asarus. Ja negrib, ka siwis pawisam isnihkst, tad ar sihkazaineem tihkleem, lai winus sauz kà saukdami, dibinâ swejot buhtu pawisam ja-aisleeds no 1. oktobra lihds 1. majam. Jaunakâ laikâ jo wairak sahk eewehrot likumus par wasaras sweju. Bet ar to wehl mas kas panahkts. Ja te grib ko darit, tad isnihzinaschanas sweja pa seemu pawisam janoleeds.

Kursemê, kà „Kurs. gub. awisê" lasams, ir pawisam 770 pagasti, kuru starpâ:

24	pag.	ar	masak	neka		50 dwehs.,
29	„	„	„	„	50— 100	„
242	„	„	„	„	100— 300	„
165	„	„	„	„	300— 500	„
185	„	„	„	„	500— 1000	„
114	„	„	„	„	1000— 3000	„
7	„	„	„	„	3000— 5000	„
3	„	„	„	„	5000—10000	„
1	„	„	„	„	10000—12000	„

No Preekules. Jaw wairak gadu atpakal Preekules muischâ, ne tahlu no bahnuscha, kur labu mahlu atraduschi, zehluschi keegelu zepli, kas eesahkumâ bija wehl mass, bet gadu no gada tapis paleelinats un ehkas peebuhwetas klaht, tà ka no weenkahrscha keegelu zepla iszehlahs keegelu fabrika, kur keegelus strihkê ar garainu spehku, tos wisadâs formâs, gan trihskantigus, gan simsainus u. t. t., daridami. Riege's kgs, is Leepajas, kas ir keegelu zepla jeb fabrikas saimneeks un waditajs, schogad pat uszehla 4 jaunus schkuhnus, kur keegelus sakraut, un eerihkoja uhdens-wadu. Zaurmehrâ nemot, pa deenu sagatawojot, kahdi simts un wairak zilweku strahdadami, lihds 26 tuhkst. keegelu. Stiprs strahdneeks pelnot lihds rublim par deenu. Mahls tuwumâ jaw isnemts un beidsees, — tamdehl tagad pehz ta jabrauz $1\frac{1}{2}$ werstis tahlu. No zepla lihds mahla bedrehm dselsszelsch eetaisits, pa kuru ar sirgu masôs wagonôs top mahls peewests. Schis dselsszelsch no zepla eet arweenu augstak, — tamdehl, brauzeenam atpakal nahkot ar lahdinu, newajaga nekahda sirga, bet top wadits tikai no weena brauzeja. Zeplim tuwojotees, brauzeens peenemahs l-elâ ahtrumâ un top zaur bremsi apturets. Tamdehl ka deriga mahla dehl keegeli labi, tad peeprasijumi un apstellejumi esot tik leeli, ka Riege's kgs nespehjot wisus ispildit; tapehz tad winsch esot nodomajis wehl schogad pagatawot lihds pahris miljonu keegelu sawâ fabrikâ. (L. Aw.)

Is Zodes. Muhsu zeen. mahzitajs A. Koppe's kungs sazija swehtdeen, 16 julijâ, sawu atwadischanahs sprediki par Korint. gr. 13. 13., wehledamees, ka Zodes draudse paliktos Jesus Kristus schehlastibâ, Deewa mihlestibâ un Swehta Gara draudsibâ. Tè dabujam redset, zik gruhti ir dwehselu ganam schkirtees no sawas draudses un draudsei no sawa gana. Gandrihs neweena azs nepalika sausa. Tas parahdija, zik zeeti bija sa-augusschi mihlestibâ kopâ mahzitajs ar sawu draudsi. Tani ihsâ laikâ, gandrihs septinôs gadôs, zeen. A. Koppe's kungs zaur sawu mihlestibu, pazeetibu un lehnprahtibu bija sawas draudses sirdis jo zeeti pee sewis saistijis. Ne ween Deewa namâ, bet ari skolâ winsch zensahs Deewa wahrdu gaischumu isplatit, pats turp no-eedams diwreis nedelâ un behrnus Deewa wahrdôs mahzidams. No sawas darbibas dsihts, winsch nelikahs no tam atturetees ne zaur negaisu, ne ari zaur saslimschanu. Netik ween zaur eekschkigeem, bet ari zaur ahrigeem paligeem zeen. A. Koppe's kungs jo uszihtigi zensahs, Zodes draudses sirdis pee Deewa west. Ihsi pehz sawas atnahkschanas us Zodi, tika zaur wina gahdibu muhsu Deewa nams jo glihti uskopts. Wina puhlineem mums japateizahs, ka muhsu basniza dabuja jaunas ehrgeles. Beidsamâ laikâ wina noluhks bija, sawu Deewa namu puschkot ar jauku altara bildi. Wehl daudz bija to zeribu. — bet zaur wina aiseeschanu tas tik ahtri gan nepeepildisees. Par wiseem wina puhlineem un ruhpibu issakam daudz pateizibu un wehlamees, kaut Deews peeschkirtu winam jo daudz sekmju jaunajâ darba laukâ! — Lai gan 16. julijâ muhsu zeen. mahzitajs teiza sawu atwadischanas sprediki, tad tomehr wina galigà aiseeschana us Skrundu notika zetortdeen, 27. julijâ. Tik noschehlojami, ka leetaina laika dehl nebija wairak Zodes draudses lozekku eeraduschees, sawu dwehselu ganu kopigi pawadit. (L. Aw.)

No Skrundas sino „Lib. Tgsanz.", ka tureenas draudse us nomiruschà prahwesta Grota kapa apgahdajuse koschu krustu. Jauno mahzitaju Koppi julija beigâs sanemot, draudse tam parahdijuse daudz mihlestibas un eewehribas. Diweji goda wahrti, pukehm un karogeem koschi isgresnoti, bijuschi ustaisiti. Daschas familijas sawam jaunajam dwehselu ganam pasneeguschas sahli un maisi, pee kam Skrundas pagasta wezakais turejis peenahzigu runu.

No Harijas. Kà „Walgus" sino, tad preeksch kahda laika notika Rapelas pagastâ schahds rets atgadijums, proti sirgs tika noreets no bitehm. Minetais sirgs bija peesEets papuwê un tur winam bites usbruka (sirgs bija laikam saswihdis un sweedru smaku bites newar eeredset). Sirgs no bitehm bija tà sareets, ka otrâ deenâ nosprahga. Sirga ihpaschneeks, kas nabaga lopinam steidsahs paligâ, ar tika stipri no bitehm sadurstits, tà ka winsch bija us slimnizu Rehwelê ja-aisweds. Sadusmotàs bites aisskrehja us wina mahjahm, kur pagalmâ esoschos zahlus sadurstija, ka tee nosprahga. Zilweki glahbahs, eemukdami istabâ un logus un durwis aistaisidami.

Pretschu suhtischana. Par pretschu suhtischanu „Düna-Ztg." raksta schahdi: Lai waretu ispildit wispahrigos dselsszeła likumus un galigi satiksimu starp Rigas-Dinaburgas un Rigas-Pleskawas dselsszeleem, notizis schahds lihgums par pretschu pahrsuhtischanu no weena zeła us otru: Ikdeenas, ja jasuhta pilni wagona lahdini, ees ekstra brauzeens no Rigas Dinaburgas stanzijas lihds Aleksandra wahrtu stanzijai waj lihds Mihlgrahwim. Masaki lahdini tiks usnemti kahrtigajâ Rigas-Mihlgrahwja pretschu brauzeenâ. Preeksch galigas schi jautajuma nokahrtoschanas 9. augustâ us Peterburgu nobrauzis Rigas-Dinaburgas zeła inspektors, inscheneers Enmans.

Is Rigas.

Joh. Jul. Schmidts dabujis atkauju, Sasulaukâ, Slokas eelâ, us sawas grunts, eetaisit fabriku, ar twaika motoru.

Pilsehtas eedsihwotaji preeksch Rigà buhwejamàs basnizinas pasneeguschi sekoschas dahwanas: Brahli Muchin 700 rbł., 3. sawstarpigà palihdsibas beedriba 200 rbł., A. A. Bulatkins 200 rbł., W. T. Kleinbergs wehl 100 rbł., lotschu sabeedr. 100 r., Mündels un beedr. 50 r., seltkaleju zunfte zaur eltermani Windischu 50 r., leelà kurpneeku zunfte 25 r., zaur „Düna Zeitung" 25 r., Hellmans un Masalski 25 r., Fuhrmanu palihdsibas beedriba 30 r., grahmatsehjeju zunfte 17 r. 35 kap., E. Worms 15 r., N. F. Morosows 10 r., glahsneeku zunfte 10 r., Pahrdaugawas Latweeschu lahdaribas beedriba 10 r., G. E. Hofmans 10 r., Hellmans un Nieburgs 5 r., O. F. 5 r., E. Page 2 r., A. W. Tretjakows 3 r., W. E. Pluchanows 3 r., F. S. Smirnows 3 r., G. E. Scheffela atraitne 1 r., pawisam 1599 rbł. 35 kap. un kopâ ar senakeem 19,609 rbł. 40 kap.

Komiteja eeskata par sawu patihkamo peenahkumu, dahwinatajeem issazit sawu dsili sajustu pateizibu.

Wehl turpmakus dahwinajumus sanem N. D. Merkuljewa, A. N. Anorowa un W. S. Alichanowa tirgotawas.

Peepeschs nahwes atgadijums. Namneeks Andrejs Ahbolinsch 13. augustâ is pilsehtas, kur bijis pee ahrsta, pahrbraukdams us mahjahm (Jlguzeemu), suhrmana ratôs peepeschi nomira. Wina lihkis nodots Maskawas Ahrrigas glahbschanas eestahdê.

Atrasts lihkis. 15. augustâ Daugawâ, pee Grahpsalas, starp tirgona Schwarzborta plosteem atrada kahda slihkona lihki, kursch israhdijahs par atraitnes Katrinas Karzow 13 gadus wezo dehlu Pauli. Winsch preeksch kahdahm diwi nedelahm is mahjas bij aisgahjis.

Sahdsiba. No Dsirnawa eelâ Nr. 40 atronamà nama behnineem 11. augustâ zaur uslauschanu nosagta schi nama eedsihwotajeem Jahnim Kapteinim, Jwanam Troizkim un Janim Behrsinam peederoscha wescha un drehbes, 200 rbł. wehrtibâ.

Useeta sahdsiba. Jelgawas polizija darija sinamu, ka tureenas wokzalâ Fihlipam Wizinskam is kabatas issagts papira naudas maks ar 167 rubleem un 5 Kursemes kreditbeedribas biletehm, katra 100 rbł. Slepenàs polizijas agenteem pakalmeklejot wainigais atrasts, kursch mehginaja sagtàs biletes slepeni pahrdot. Winsch apzeetinats un leeta nem likumigu wirseenu.

Paschnahwibas mehginajums. Hapsalas eelâ sem Nr. 5 dsihwojoschà, 17 gadus wezà jaunkundse E. E. 11. augustâ gribeja nogalinatees, eelehkdama akâ. To tuhlit pamanija un winu isglahba. (R. P. P. A.)

Sihkumi.

Sawads krahpschanas notikums.

Par krahpschanas notikumeem, kurôs tà dehwetà „Rigas selta kluba" dalibneeki noblehdijuschi eewehrojamas naudas sumas, awisês jaw daschreis tizis sinots. Tagad „Kurs. gub. awisês" par scheem krahpneekeem lasams schahds no Rigas peesuhtits sinojums:

Klaipehdas jeb Memeles tirgonis Grosmans no kahda nepasihstama zilweka Rigâ dabuja wehstuli, kurâ bija usaizinajums, lai winsch lehti pehrk feltu. Par satiksmes weetu bija mineta Palangas peldetawas weesniza un atbilde us Rigu suhtama sem schahdas adreses: „Riga, Mercur, poste restante." Grosmans atdewa wehstuli Kreewijas wize-konsulam Klaipehdâ, tadehl ka winsch usaizinajumu paredseja par blehdibu. Konsuls pa preekschu wehstulu rakstitajam us Rigu suhtija telegrammu ar „Grosmana" paraksstu, ka winsch peenemot usaizinajumu un brankschot us Palangu. Wehstuli winsch tuhlit peesuhtija Palangas polizijmeistram, Keltschewski kungam. Pehdejais suhtija kahdu Schneider kungu us norunato weetu. Nosazitâ laikâ kahds sweschneeks winu peldetawas weesnizâ usrunaja, waizadams, waj winsch esot Grosmans no Klaipehdas. Polizijas agents atbildeja „ja" un nepasihstamais winu usaizinaja us pilsehtas dahrsu un pastaigajotees domatam Grosmanim peedahwaja seltu par 225 rubleem mahrzinâ. Selts esot Leepajâ, kur pahrdewejs Engelbrecht kungs tagad peemihtot weesnizâ „Hotel de Rome," un nopakats ahdas maisinôs, katrâ pa 70 mahrzinahm. Pahrdewejam tagad esot 300 mahrzinu, ko pahrdot; bet turpmaki laiku pa laikam warot sagahdat ari wehl wairak partijas. Nepasihstamais usrahdija apleezibu, ka winsch esot Leepajâ esoscha Engelbrechta pilnwarneeks.

Us polizijmeistra pawehli nepasihstamais tika apzeetinats un tas israhdijahs par Rigâ pastahwigi dsihwojoscho 29 gadus wezo muischneeku P. Reisâ ar winu apzeetinaja ari wina beedri G., kursch ari no Rigas bij atbrauzis. P. un G. leedsahs ko sinot par selta pahrdoschanu. P. sazijahs tikai pajautrinaschanahs dehl atbrauzis us Palangu. Winu leetas pahrmeklejot ne-atrada nekahda selta. Leepajâ par Engelbrechtu nosauktà persona nebij useetama. Palangas polizijmeistrs pats personigi pawadija apzeetinatos us Leepaju, kur tee issazija, ka wini netirgojotees ar seltu, bet ar wara skaidahm, ko pahrdodot par seltu. Tadehl abi apzeetinatee sem apsardsibas tika aissuhtiti us Rigu, Rigas polizijmeistram.

Slowenais gaisa brauzejs Scharls Leru.

Scharls Leru schinis deenâs eeradischotees Rigâ un israhdischot sawu pazelschanos ar gaisa kugi un nolehkschanu no ta semê. Sawâ laikâ jaw kahdas sinas pasneedsam par scho brihnuma lehzeju, tagad wehl kahdu druszinu peespraudisim. Scharls Leru ir kahdus 40 gadus wezs. Domas, ar apsardsibas rihku nolaistees no gaisa semê, winam raduschahs 1887. gadâ. Pirmo krischanas apsardsibas rihku winam isgatawojis kahds Nujorkas fabrikants un Leru ar to isdarijis pirmo mehginajumu, no 80 pehdu augstuma nolaisdams swaru zilweka smagumâ. Bet schis augstums preeksch apsardsibas rihka israhdijees par nepeeteekoschu un tadehl winsch turpmaku ismehginajumu isdarijis no 100 pehdas augstuma, pee kam panahkums bijis apmeerinajoschs. Pehz apsardsibas rihka papildinaschanas Leru Filadelfijas pilsehtâ 17. septembrî 1887. gadâ, kà minets, isdarijis pirmo nolaischanos no gaisa, no 150 pehdas augstuma. Scho pirmo mehginajumu skatitees bij sanahkuschi tik daudz skatitaju, ka apgabals wairak kwadratu werstu bijis zilweku pilns. Pehz labi isdewuschos mehginajuma publika droscho gaisa kugotaju apbahrstijuse pukehm. — Kà sinams, tad Scharls Leru tagad no daudz leelakeem augstumeem gaisâ lez semê.

Labibas rascha pasaulê.

Kahdâ laikrakstâ atrodam pahrskatu, zik labibas teekot raschots wisâs ziwilisetâs (attihstitâs) walstis muhsu semes wirsû. Jz schi pahrskata redsams, ka Seemelu Amerikas Sabeedrotâs walstis wiswairak teek raschots labibas, bet tuhlit pehz schihm walstim pirmà nahk Franzija, kà tas redsams no sekoscheem skaitleem:

Pawisam katru gadu teek raschots apmehram $825\frac{1}{2}$ miljona hektolitru (1 hektolitris lihdsinahs 2 puhreem) labibas; Franzija no tam rascho 100 miljonu, Kreewija 94 miljoni, Spanija 61, Italija 51, Austrija-Ungarija 49, Wahzija 36, Anglija 32, Rumenija 11, Turzija 8, Belgija 5, Portugala 3, Sweedrija un Norwegija 2, Greekija 2 miljoni hektolitru un zitas masakas walstinas wehl masak. No zitahm walstim, kas atronahs zitâs pasaules dalâs, labibas rascha schahda: Sabeedrotàs walstis rascho 186 miljoni hektolitru, Anglu-Indija 96, Australija 16, Aldschira 44, Kanada 13, Japane 15, Argentinija 10, Tschile 6, un Egipte wairak kà 2 miljoni hektolitru labibas. Wisâ Eiropâ labibas usaug $475\frac{1}{2}$ un us zitahm pasaules dalahm $349\frac{5}{8}$ miljona hektolitru.

Schihs sinas tikuschas sakrahtas starptautisko labibas-tirgotaju kongresâ (sapulzê) Parisê.

Is muhsu weesigàs sadsihwes.

„Rigas Latw. Beedriba".

Swehtdeen, 20. augustâ 1889. g., puku-balle. Sahkums pulksten $\frac{1}{2}9$ wakarâ.

„Rigas Latw. amatn. palihds. beedriba".

Taî paschâ deenâ Wahzu amatneeku beedribas sahlê (Gewerbevereinâ) puku-balle.

„Jonatana beedriba".

Taî paschâ deenâ Italisku nakts ar iluminaziju un wisjaunakahm mahksligahm ugunoschanahm (Feuerwerk). Sahkums pulksten 5 pehz pusdeenas.

„Pawasara beedriba."

Taî paschâ deenâ puku-balle. Sahkums pulksten 4 pehz pusdeenas. Ja leetainsch laiks, tad sahlê.

„Rigas palihdsibas beedriba".

Taî paschâ deenâ dahrsa slehgschanas balle Maskawas dahrsâ. Sahkums pulksten 1 deenâ.

„Bolderajâ".

Taî paschâ deenâ aiss Schapira fabrikas Bolderajâ isrihkos balli Bolderajas Lutera basnizai par labu. Sahkums pulksten 11 preeksch pusdeenas.

„Mihlgrahwja brihwpr. ugunsdsehseji".

Sestdeen, 19. augustâ 1889. g., kà dibinaschanas swehtku deenâ: balle Ilkenes salas wasaras dahrsa sahlê. Sahkums pulksten $8\frac{1}{2}$ wakarâ.

„Jelgawas Latw. beedriba."

Treschdeen, 30. augustâ 1889. g., swinehs ikgadejus lautas swehtkus par peeminu Kursemes brihwlaischanai. I. konzerts, musika un dseedaschana, jaunusbuhwetâ konzert-ehkâ; II. teatrs, pilsehtas teatra namâ; III. goda meelastis, beedribas sahlê; IV. balle, jaunajâ konzert-ehkâ. Sahkums pulksten $\frac{1}{2}1$ pehz pusdeenas.

Deewa-kalposchana Rigas basnizàs.

Swehtdeen, 20. augustâ 1889. g. Petera basnizâ w.-m. Weyrich pulksten 1 pehz pusdeenas. Gertrudes basnizâ mahz. Dietrich pulksten $\frac{1}{2}10$ preeksch pusdeenas. Jesus basnizâ mahz. Josephi pulksten 2 pehz pusdeenas. Mahrtinu basnizâ mahz. Paukschen pulksten 2 pehz pusdeenas. Trihsweenibas basnizâ mahz. Fromm pulksten 10 preeksch pusdeenas. Pahwila basnizâ mahz. C. Walter pulksten $\frac{1}{2}9$ preeksch pusdeenas.

Tirgus sinas.

Rigâ, 17. augustâ 1889. g.

Lini rahmu.

Kanepaši. Leelakas partijas nepahrdewa.

Kanepes. Neschahwetas kanepes pahrdewa us rubens peewedumu par 101 kap. pudâ.

Kweeschi. Masumu pahrtikai pahrdewa par 90 lihds 106 kap. pudâ.

Brahka linsehklas. Par stepju sehklahm prasija 114 kap. pudâ, bet par tahdu zenu nerodahs pirzeju. Schahwetas $87\frac{1}{2}$ % sehklas us oktobra peewedumu dabujamas par 136 kap. pudâ.

Rudsi. Schejeenas rudsus masâs partijâs pahrdewa par 75 lihds 76 kap. pudâ; Kursemes rudsus atlaida par 71 un 72 kap. pudâ.

Ausas. Widejâs schahwetâs ausas maksa 68 lihds 70 kap. pudâ un gaischâs labâs ausas 71 lihds 78 kap.

Meeschi. Widsemes schahweti 100/101 mahrz. meeschi maksa 77 lihds 78 kap. pudâ, neschahwetee Kreewu 110 mahrz. meeschi 79 kap.

Tirgus zenas.

Mahrzina sweesta	25— 32	kap.
„ krehjuma feera	20— 24	„
Stops skabba krehjuma	45— 50	„
„ salda „	20— 28	„
„ balta peena	12— 15	„
nokreimota peens	3— 4	„
„ nokreimota „	8— 9	„
„ skabu kahpostu	10— 14	„
„ skpolu	6— 7	„
„ dsehrwenu ogu	6— 7	„
100 gab. skabbi gurki	150—200	„
Schoks wistas olu	75— 80	„
Galwina baltu kahpostu	6— 10	„
Stops meeschu putraimu	8— 12	„
„ griku putraimu	10— 14	„
„ ausu	12— 14	„
„ gruhpju	12— 14	„
„ sirnu	9— 12	„
„ zukura sirnu	8— 11	„
„ pupu	10— 12	„
„ kanepju	12— 16	„
Puhrs kartupelu	80— 85	„
Gabals lahtu	$1\frac{1}{2}$— 3	„
garniza burkanu	10— 15	„
„ bersch (apalo)	13— 15	„
„ „ (gareno)	— —	„
Mahrz. rudsu miltu	2—$2\frac{1}{2}$	„
„ kweschu miltu	6— 8	„
„ griku miltu	5— 7	„
„ ausu miltu	— —	„
Nokauta sofs	75—130	„
Kreewu sofs	— —	„
Mescha pihle	35— 60	„
Wista, nokauta	30— 50	„
Pihle, nokauta	50— 60	„
Tihtars, nokauts	200—400	„
„ dsihws	275—400	„
Sirna „	700—800	„
Irbe (mescha) pahrs	— —	„
„ (lauka) „	— —	„
Slokas	60— 85	„
Mahrzina lascha	22— 24	„
Kahls wehschu	30— 45	„
„ rengu, schahwetu	3— 8	„

Naudas-papihru zena.

Peterburgâ, 16. augustâ 1889.

Papihri.	maks.	prasija
Pusimperials	7 63	7 65
5% bankbiletu 1. islaidums	$98\frac{3}{4}$	99
5% „ b. „	$98\frac{1}{2}$	$98\frac{1}{2}$
5% Austruma isnehmums no 1877. gada	$98\frac{3}{4}$	99
5% „ „ „ 1879. „	$98\frac{3}{4}$	99
1. 5% Kreewu prehm. aisnehmums	$263\frac{3}{4}$	$264\frac{1}{2}$
2. „ „ „ „	244	$244\frac{1}{2}$
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	—	—
Odes. pilsf. hipoteku bankas $5\frac{1}{2}$% obligazijas	$93\frac{1}{2}$	94
Kreew. semn. kred. 5% sihlu-sihmes	$92\frac{1}{2}$	$92\frac{3}{4}$
6% Charkowas semst. sihlu-sihmes	$101\frac{1}{4}$	102
5% „ „ „	—	93
Rigas kom. bankas akz.	320	—
Rigas Dinaburgas dselsszeła akzijas	167	—
Dinaburgas-Witebskas dselsz. akz.	$187\frac{1}{2}$	—

Berlines birscha.

29. augustâ (17. augustâ 1889)

		Deenu eepreeksch
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. laffa	210 80*)	211 60
„ 100 rbł. us septembri	210 25	211 50
„ 100 rbł. us oktobri	209 75	211 —

*) 1 walsts-marka = 47,63 kap.
Tendenze preeksch Kreewu naudaspapireem; slabana.

Jaunakàs sinas.

Widsemes guberna waldes buhwnodalà arkitekturas 2. schkiras mahkslinieks, gubernas sekretars J. Baumanis peenemts par ahrschtata tekniki.

Rigas-Dinaburgas dselszela eerehdneem, kà „Düna-Ztg." raksta, pasinots, ka uz zeła ministerijas pawehli no 1. janwara 1890. gadâ wisâs nodalâs eewedama Kreewu waloda.

Tehrbatas mahzibas apgabala kurators, geheimrahts Kapustins, kà „Rischsk. Westniks" dsirdejis, scha mehnescha beigâs braukschot uz Peterburgu, usnemt preekschsehdetaju weetu juridiskâ eksamenu komisijâ, kuras darbi septembrî eesahkahs. Zełâ uz Peterburgu Kapustina kungs apmekleschot ari Tehrbatu.

Par tautskolu inspektoru Tehrbatas mahzibas apgabalâ eezelts Witebskas gimnasijas skolotajs Andrejs Eriksons, skaitot no 1. julija sch. g.

Preeksch luteru laukskolu pabalstischanas Tehrbatas mahzibas apgabala kuratoram nowehlets ik gadus pa 5000 rublu, no kureem 2000 rbl. preeksch Widsemes un pa 1500 rbl. preeksch Kursemes un Igaunu semes. Tahda ismaksa sahksees no nahkoscha gada. Preeksch tekoschà gada nolemts 16,698 rbl., kas atlikuschees no slehgtà Samaras skolotaju seminara sumahm.

Diplomus no Tehrbatas mahzibas apgabala pahrwaldes dabujuschi:

a) mahjskolotaji: Kahrlis Schlesinsch, Roderikis Eckardts;
b) mahjskolotajas: Jadwiga Laski, Paula Mirsalis, Katarina Lundberg, Berta Lawendel, Riska Tscherfas, Lubowj Zwetikow, ds. Kirilow, Sofija v. Nasaken, Elisabete Lützelschwab, Walentine Janson, Margarita Freese, Margarita Röder;
c) pilsehtas draudses-skolotaji: Leonids Meyers, Andrejs Prüfferts;
d) elementarskolotaji: Jahnis Abreneets, Peters Kalninsch;
e) priwat-elementarskolotajs: Eduards Oskars Hinzenbergs.

Singaleeschi, kas atkal sawas israhdes israhda Keisara dahrsâ, palikschot lihds 20. augustam, tadehł tahdeem, kas tos wehl nebuhtu redsejuschi, isdewigs brihdis, ar wineenk wehl eepasihtees scho swehtdeenu. Plaschakas sinas mehs par Singaleescheem pasneedsam pehrn, kad wini sche weesojahs; tagad mums tikai peeminams, ka winu schoreis wairak, kà jaw sinots, proti ari kahdas seeweetes un behrni. Seeweetes, zik redsejam, pee dejahm nepeedalahs, bet uz behrneem tihk paskatitees, tee ir koti jozigi un nestahw ne brihtinu meerâ, tihri kà dsihwsudrabs.

Kursemes tautas-swehtkòs, kurus Jelgawas Latweeschu beedriba jo dischen swinehs 30. augustâ sch. g., kà „Tehw." sino, peedalisees is Kursemes 14 jaukti kori un 16 wihru kori un is Rigas 1 jaukts koris un 1 dubultkwartets. Par swehtku dirigenteem iswehleti: preeksch jaukteem koreem T. Weidemanis (Dschuhkstê), preeksch wihru koreem Straumes Jahnis (Jelgawâ). Stihgu orkestrî peedalisees 5 kori un puhteju kapelê atkal 2 kori un bes tam wehl daschi spehki is ziteem koreem, kà ari daschi zeen. diletanti.

Par musikas koru dirigentu iswehlets Jurjanu Andrejs. Lai kori nogludinatos kopsadseedaschanâ un swehtku deenâ nebuhtu ar mehginajumeem par daudz janogurdina dseedataji, nolemts noturet kopmehginajumu jaw 29. augusta wakarâ. Tadehł wehlejams buhtu, ka apkahrtejee kori eerastos pilnâ skaitâ jaw minetâ deenâ uz kopmehginajumu. Swehtku deenâ buhs general-mehginajums, kursch sahksees pulksten 9 no rihta.

No Pehrnawas apgabala sino „Sakalai", ka tur Torgelê dibinajusehs Igaunu sahtibas beedriba, kuras statuti esot jaw apstiprinati un beedriba tadehł tuhlit eesahkuse sawu darbibu.

No Nischni-Nowgorodas. Par tureenas tirgu atnahkuschas schahdas sinas: Tadehł ka uhdens Wolgâ koti sekls, daudz pretschu palika atpakał. Sahls ir peewests ap 520,000 pudu un maksa grosahs starp 2 rbł. 30 kap. un 2 rbł. 250 kap. par 12 pudeem diwôs pusmaisôs. Siwju wesumi (13. augustâ) wehl wisi nebija sche nonahkuschi un sewischki dahrgas ir Astrachanes silkes. Kalteti augli schogad daudz lehtaki neka pehrnajâ gadâ. Tirgoschanahs ar kaschoku ahdahm weizahs labi. Bukaras karakulus sewischki daudz prasa preeksch Amerikas un aismaksa ar 48 lihds 53 rbł. par 10 gabaleem; wahweru ahdas prasa preeksch Londones, Parises un Leipzigas un maksà lihds 25 kap. pahrî; par Amuras apgabala zaunu ahdahm maksà pa 350 lihds 480 rbł. par 40 gabaleem; lahtschu ahdas ir gandrihs ispirktas preeksch ahrsemehm un ir par 15 prozentehm lehtakas neka pehrngad; gaida, ka peewedihs wehl lahtschu ahdas; kasu un aitu ahdas maksaja dahrgi, kamehr teku ahdas bij japahrdod ar pametumeem.

No Kersonas. No tureenas Kijewas awise sino par schahdu reti redsamu atgadijumu: Zaur Parabajewa meschu wilkahs milsigs skudru gahjeens no deenwideem pret seemeleem. Kukaini sawâ gahjeenâ tureja apbrihnojamu kahrtibu; gahjeens bija 12 asis garsch un 14 zollus plats, tà ka tur wareja rehkinat ap 600,000 skudru. Schis pulks gahja weenadi ap 1½ zollu minutê un koti stingri eewehroja wirseenu pret seemeleem. Pulka preekschejàs rindas gahja bes nekahdahm nastahm, pakalejàs nesa skudru olinas, graudus, skujas, salminus u. z. Kad pehz tam meschâ apluhkoja skudru puhlus, tad israhdijahs, ka tee wisi tukschi. Eewehrojams ir tas, ka wisôs tuwejôs meschôs taî paschâ laikâ pamanija tahdus paschus gahjeenus ari pret seemeleem. Kurp skudras nogahjuschas, kur nometuschahs un kadehł atstahjuschas sawus agrakos dsihwokkus, naw sinams.

No Jekatarinoslawas gubernas. Tureenas gubernas awises sino par schahdu behrnu pahrmainischanu, kas nesen notikuse Nowomoskowskas pilsehta: Kahda seeweete atnesuse masu puisenu uz basnizu pee Deewgalda. Uz ihsu laizinu ta nolikuse behrnu uz basnizas logu un pate nogahjuse drusku nost; bet kad ta atkal panehma behrnu, kas guleja taî paschâ weetâ, kur ta agrak nolika sawejo, tad eeraudsija, ka puisenu weetâ nu guł meitene. Wisa mekleschana pehz nosagtà behrna palika bes kahdahm sekmehm. Japeesihmè, ka lauschu basnizâ bij daudz un winu pulkâ ari daudz sweschineeku, kas bij atbraukuschi uz tirgu.

Telegrami

iz Seemeļu telegrafa-agenturas

Peterburgâ, 17. augustâ. Wakar Wina Keisariско Augstibu Ramanowski printschu muischâ pee Peterhofas bija Wina Keisariskàs Augstibas Leuchtenbergas printscha Georga laulibas ar Melnkalnes prinzesi Anastasiju. Kahsas tika noswinetas familijas starpâ. Wina Majestate Keisars, eekam aiszeloja uz Dahniju, swehtija bruhtganu ar Pestitaja bildi. Pehz salaulaschanas, pee kuras bija klaht Keisara Nama lozekli un Melnkalnes knass ar sawu dehlu, jaunais pahris aiszeloja uz Maskawu, no kureenas dosees uz kahdu muischu Tambowas gubernâ. Schodeen, pulksten 1 pehz pusdeenas Melnkalnes knass un tronaprinzis atstahs Peterburgu.

Peterburgâ, 17. augustâ. Wina Keisariskà Augstiba Leelknase Marija Pawlowna, kura bija slima, nakti pawadija deesgan labi un guleja 2 stundas. Pulkstenischi (puls) naw pahrak par 100, temperatura 37,6. Spehki un wispahriga klahschanahs sahk azim redsot labotees. Asinu saudejums naw atkahrtojees.

Kopenhagenâ, 29. (17.) augustâ. Keisara Majestates lihds ar Saweem Augstajeem Behrneem nonahza pulksten 3 un 50 m. pehz pusdeenas un tika sagaiditi no kehnischkas familijas, pehz kam Majestates brauza zaur bagati ispuschkotahm eelahm uz woksalu un tad no tureenas uz Fredensborgu.

Lihds 16. augustam atnahkuschi 1432 kugi, aisbraukuschi 1360 kugi.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Дозволено цензурою. — Рига, 18 августа 1889 г.

Sludinajumi.

Leepupes draudses skolà ir tuhlin
paliga skolotajs
wajadsigs. — Peteikschanahs pee **P. Bormann**, zaur raksteem jeb personigi ar eksamena peerahdischanahm.
Adrese: pr. Lemsal, Pernigel.

Ahrstu konsultazija,
leelà Aleksandra eelà Nr. 71,
uz Bekeru eelas stuhrî.
Slimneeku peenemschana ik deenas.
Pirmdeenâs un zeturtdeenâs no plkst. 1—5 pehz pusd., kirurgijas un aufu slimibas. Dr. Nyländers.
Otrdeenâs un peektdeenâs, ahrigas, sifiliskas un ahdas slimibas. Dr. Zwinews.
Treschdeenâs un sestdeenâs eekschkigas un seeweeschu slimibas. Dr. Schepilewskis.
Katru deenu no pulkst. 12—1 pehz pusd. nerwu slimibas. Dr. Woitschenko.
Otrdeenâs un sestdeenâs, no pulkst. 12—1 pusdeenâ kakla un deguna slimibas. Dr. Abutkows.
Treschdeenâs u. peektdeenâs, no pulkst. 12—1 pehz pusd. azu slimibas.
Azu ahrsts Dr. Memorsky's.
Swehtdeenâs peenems slimneekus wisi ahrsti tapat kà lihds schim.
Maksà: 30 kap.

Georg Schmidta
pulksteenu pahrdotawa
Rigà, Wehweru-eelà Nr. 15,
peedahwà leelâ iswehlê par koti lehtahm zenahm selta, sudraba un nikela kabatas, galda, seenas un modinatajus
pulksteenus,
labi nowilktus un pareisi reguletus. Pulksteenu
kehdes
no wiseem metaleem, aprozes, broschas u. t. t.
Reparaturas pee pulksteneem ar schweizmaterialu isdara uz galwoschanu un par lehtakajahm zenahm.

Manà grahmatu- un bilschu-drukatawà, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawà, Rigà, pee Petera basnizas, dabujama schahda grahmata:
Dsihru dseesmas.
Sakrahtas Mehtrainê.
Maksà 50 kap.
Ernst Plates.

Weikala pahrzelschana.
Sawahm godatahm kundehm un zeen. publikai zaur scho pasinoju, ka sawu
desu-pretschu weikalu
no otrdeenas, 8. augusta sch. g. sahkot, esmu pahrzehlis no lihdschinigà lokala, Skahrnu eelà Nr. 18, uz
blakus atrodoscho namu Nr. 16.
Par to man lihds schim dahwato ustizibu pateikdamees, luhdsu mani ari uz preekschu sawàs wajadsibàs apmeklet.
Ar augstzeenibu
Th. F. Gorges,
senak Karl Neubert.
1

Twaika-krahsotawa un kihmiska masgatawa
no **A. Rings, Rigà.**
Zaur scho pagodinajos zeen. publikai pasinot, ka sawu nodegusho **krahsotawu esmu atkal no jauna usbuhweris, eewehrojami paleelinatis un ar jaunakahm maschinahm apgahdatis**, tà ka es tagad **wisaugstakos pagehrejumus** waru ispildit.
Apnemos **krahsot labàs, ihstàs krahsàs** un **appreteeret**
isahrditus un **ne-isahrditus** | **uswalkus** preeksch dahmahm un kungeem,
weenkahrschus un **watetus** |
sihdu, wadmalu, puswadmalu, kokwilnu un **audekłu** wefelôs gabalôs,
triko-stofus preeksch fabrikahm,
sihda wilnas kokwilnas } dsijas.
Kihmiska uswalku-, gardinu- un zimdu-masgatawa.
Peenemschanas weetas:
Rigà: Eekschpilsehtà, Grehzineeku un Skahrnu eelu stuhri.
" Mask. ahrpilsh., Katolu eelà Nr. 42, fabrikà.
" Peterb. " Rehwales eelà Nr. 27, pee leelà pumpja.
Dobelê: pretim Lutera basnizai, pee tirgus platscha.
Jehkabstatê: pee wezà tirgus platscha, Markuschewitza namà.
Jaunjelgawà: pee tirgus platscha, pee Döring kunga.
Kuldigà: Leepajas eelà, pee Roschewitz jkses.
Zehsis: pretim Luteru basnizai.
Limbaschôs: Leelajà eelà, pee Harraß jkses.

Ch. Weitmann kundses no waldibas konzesionets
weetu apgahdaschanas kantoris,
Rigà, Klostera eelà Nr. 7, pee Jehkaba basnizas.
Zaur scho daru wispahrigi sinamu, ka esmu atwehruse no waldibas konzesionetu weetu apgahdaschanas kantori preeksch **abejada dsimuma personahm, katras kahrtas un amata** un luhdsu zeen. publiku, katrà schahdà gadijumà ar ustizibu greestees pee manim. Ruhpeschos, ka weetu mekletaji dabutu weetas un publika kreetnus un ustizamus gahjejus.
Ch. Weitmann kdse,
bijuse skolas preekschneeze,
Rigà, Klostera eelà Nr. 7, pee Jehkaba basnizas.

Rigas Latw. Amatn. pal. beedribas krahschanas un aisdoschanas kase
atradisees no 11. septembra sch. g. paschas mahjà
Elisabetes eelà Nr. 16,
blakus Kaula mahjai, kur no tahs deenas wisas darischanas tiks westas.
Pahrkrawaschanahs dehł kase buhs slehgta 8. un 9. septembri sch. g.
2 Direkzija.

Manà grahmatu un bilschu drukatawà, burtu leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawà Rigà, pee Petera basnizas, dabujamas schahdas grahmatas:
Reinikis lapsa.
Weza pasaka diwpadsmit dseesmàs.
Latwiski no
C. G. G. Croon,
Leelwahrdes un Leel-Jumprawmuischas mahzitaja.
Maksà 40 kap.
Berlikina Gezs ar to dselss roku.
Skatu-spehle peezôs zehleenôs no J. W. Göthe.
Latwiski no
C. G. G. Croon.
Maksà 30 kap.
Ernst Plates.

Uoworschewai un apkartnei par sinu,
ka pee mums ir dabujamas
wisadas latw. grahmatas
tà garigas, kà laizigas.
Brahli Karusin.

Nopasetus seeweeschu kreklus,
wislabaka dubultaudekla, 60 kap. gabalà.
Trinischparka bluhsas,
smuki sagatawotas, itin derigas leetoschanà, 150 un 180 kap. gab. (pee skrodereenes maksà sataisischana ween 150 kap. gab.).
Trinischparka apakschswahrki,
100, 110 un 120 kap. gab.
Tihrwilnainu sarkanu trinischboju,
seeweeschu swahrkeem, 65 kap. olektî.
P. Lerchendorffs.

Wefelibas masgaschanahs eestahde,
Rigà, Basnizas eelà Nr. 18.
Wisas dseedinaschanas zaur ühdeni, masascha, dseedinaschana zaur elektrisitati.
Plaukschnu un sirds slimibas dseedinaschana ar saspeestu un weeglatu putaini gaisu (Geigel-Mayra aparatu).
Ahdas slimibu dseedinaschana.
Uz wehleschanos pilna pansija.
Dr. med. S. Kröger.
Dr. med. E. v. Hirschheydt.

W. Brockhausen u. beedr.
korsetu fabrika
deedahwà sawu bagato krahjumu par lehtakahm fabrikas zenahm.
Noguldítawa:
Rigà, Skuhnu eelà Nr. 14, pretim Gildes eelai.

E. Balk'a
senlaiku leetu pahrdotawa,
Eekschrigà, leelà Sirgu eelà Nr. 5,
pehrk pret augstakahm zenahm senlaiku schaujamos rihkus, kà ari kara-eerotschus, selta, sudraba un wara naudu, kura semê atrasta.

Ahdaschneeki
israhkos swehtdeen, 20. augustà 1889. g.:
Sakumu-balli
Gaujas-salà pret Ahdaschu muischu,
pee ragu musikas.
Sahkums pulksten 2 pehz pusdeenas.
Wakarà mahkfliga apgunoschana.
Eenehmums kahda kurlmehma behrna skolaschanai par labu. Pagasta walde.

Seme,
pa dalai ar meschu, pa dalai bes mescha, 840 dessatines, Schaulu aprinkî, 17 wersteš no Schauleem un Radsiwilischek, melna un mahlu seme, behrsu meschs, ir kopà jeb pa dalai **pahrdodama.** Japeeprasa Rigà, Pastes eelà Nr. 2, pee **Schneider** kga. 1

Печатать разрѣшается. Рига, 18 августа 1889 г. № 5788 Римскій Полицейскій Врачебный. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigà, pee Petera basnizas.